

DE GILDE VAN SINT FRANSISCUS XAVERIUS

Pol Danneels

De gilde van Sint Fransiscus Xaverius ¹ werd te Dudzele gesticht op 4 november 1877. Het was onder pastoor E.H. Felix Crombez en onderpastoor Amaat (Ratte) Vyncke dat deze gilde werd opgericht. Pastoor Crombez was de eerste Erevoorzitter en Ratte Vyncke de eerste bestuurder.

Het hoofdbestuur was als volgt samengesteld: een hoge raad, waarvan de heer pastoor deel uitmaakte, een voorzitter en een ondervoorzitter; een tweede hoge raad met bestuurder Amaat Vyncke en een boekhouder. Daarnaast waren er raadsleden-hoofdmannen die zoals uit de tabellen blijkt per straat aangesteld waren om de hun opgelegde taak te verrichten, nl. Leden werven en lidgelden onvangen. Er waren tien afdelingen.

De lijst van ca. 1900 vermeldt :

- 1ste afdeling, Dorpstraat-midden: hoofdman Andries Debel.
- 2de afdeling, Dorpstraat-oost: hoofdman Edward Raes.
- 3de afdeling, Nieuwdorp: hoofdman Pieter Schotte.
- 4de afdeling, Stapelvoorde: hoofdman Ch. Karel Danneels.
- 5de afdeling, Hoge Maat: hoofdman Jozef Bienstman.
- 6de afdeling, Oosthoek: hoofdman Hendrik Maertens.
- 7de afdeling, Zelzate: hoofdman Lodewijk Obreno.
- 8ste afdeling, Kruisabele: hoofdman Louis Monbaliu.
- 9de afdeling, Watergang: hoofdman Karel Vermeire.
- 10de afdeling, Statiehoek: hoofdman August Bouillon.

---

¹ Op 24 oktober 1989 kwam het kerkbestuur samen om van gedachten te wisselen over enkele dringende zaken. De leden van de kerkraad hadden van de zolder van de sacristie een aantal ingelijste documenten naar beneden gebracht om ze in bruikleen te geven aan de VRIENDEN VAN HET AMBACHT voor opstelling in het museum. Daaronder bevonden zich twee grote kaders van 0,95 cm hoog en 0,71 breed, betreffende de Sint Fransiscus Xaverius gilde. Deze kaders stonden misschien wel 50 jaar op de sacristiezolder en waren zeer vuil. Vermoedelijk waren de panelen ca. 1934 vanuit de kerk naar de sacristiezolder gebracht, toen een eerste modernisering van het interieur van de kerk plaats vond. Na een flinke opfrisbeurt hangen ze sedert het voorjaar 1990 in kamer 3 van het Heemkundig Museum DE GROENE TENDE te Dudzele. Op het eerste paneel staat het hoofdbestuur en al de levende leden. Op het tweede paneel de 116 overleden leden. De panelen zijn bijzonder interessant voor de vele Dudzeelse families die er op vermeld staan.

Er zouden in het geheel 14 afdelingen geweest zijn. De 13de afdeling was de Sint Pietershoek met als hoofdman Pieter De Bree.

De ene hoofdman had veel meer leden dan de andere. De Dorpsstraat was het best vertegenwoordigd met 19 leden, daarna het Nieuwdorp met 16 leden, en de Watergang met 14 leden. Ook de Dorpstraat-oost telde 14 leden met hoofdman Edward Raes.

Jaarlijks werd een plechtige mis opgedragen voor de overleden leden en werd een bidprentje uitgereikt waarop de namen van de gestorven leden stonden.

Dat Amaat Vyncke met zijn organisatorisch talent aan de grondslag lag bij het stichten en besturen, is als vanzelfsprekend. Hij zou het daarbij niet laten, want kort daarop vond de stichting van de fanfare van de Xaverianen plaats.